

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

07 квітня 2026 року

№ 12-2

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту відповідності на тему «Об'єкти дорожньої інфраструктури: відновлення та розвиток»

Згідно зі статтею 98 Конституції України, статтями 7, 25, 26, 35, 36, 37 і 41 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Об'єкти дорожньої інфраструктури: відновлення та розвиток».

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Стан мостового господарства на контрольованих Кабінетом Міністрів України територіях є неналежним, значна частина мостів експлуатується понад нормативний строк, 38 відс. споруд перебувають в обмежено працездатному або непрацездатному стані, а обстеження мостів у низці регіонів проводилися не в повному обсязі.

Станом на кінець червня 2025 року внаслідок військової агресії РФ пошкоджено або зруйновано 198 мостів, загальна сума коштів, необхідна на їх відновлення, становить 73 895,7 млн грн, як результат зростає ризик виникнення аварійних ситуацій.

2. Відновлення мостів у 2022 – I півріччі 2025 років здійснювалося без належної програмно-пріоритетної рамки, адаптованої до обставин воєнного стану, а після 2023 року – без Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення, без включення до пріоритетів діяльності Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України (далі – Агентство відновлення), що обмежило узгодженість між стратегічними цілями, потребами безпеки та бюджетними

рішеннями, а також призвело до фрагментарності планування і фінансування відновлення мостів.

Механізм відбору об'єктів для фінансування застосовувався непослідовно та лише частково відповідав Методиці визначення обсягу фінансування будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг та нормативів витрат, пов'язаних з утриманням автомобільних доріг, затвердженій спільним наказом Міністерства інфраструктури України, Міністерства фінансів України від 21 вересня 2012 року № 573/1019, зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 16 жовтня 2012 року за № 1734/22046. Як наслідок, аудитом встановлено включення / невключення до першочергових проєктів окремих мостів із недотриманням вимог розділів V та VI цієї Методики. Причиною стала відсутність оновлених критеріїв відбору об'єктів для фінансування у воєнних умовах.

3. Цифрові інструменти управління відновленням мостів не забезпечили єдиного достовірного інформаційного простору для пріоритезації, планування та моніторингу.

Недостатня інтеграція між ПК АЕСУМ, E-road і DREAM, неузгодженість даних у них, нестворення уніфікованих стандартів цифрових даних і слабкі механізми верифікації даних цифрових систем призвели до розривів в аналітиці та обмежили прийняття управлінських рішень на їх основі.

Крім того, фіксація пошкоджених мостів у Державному реєстрі майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, була неповною, а управління доступом і контроль достовірності даних – недостатніми. Невнесення повного обсягу даних, розбіжності між джерелами інформації та несистемність перевірки повноти записів знижували надійність офіційної бази даних і могли призвести до послаблення доказової основи для правових і компенсаційних процесів.

4. Системні недоліки у бюджетному плануванні, звітності та контролі механізмів, пов'язаних із відновленням мостів, обмежили здатність забезпечити своєчасне, прозоре та орієнтоване на результат використання державних коштів.

Затримки із затвердженням порядків використання коштів і систематичні коригування переліків, у тому числі наприкінці бюджетного року, обмежували можливість реалізації робіт у межах бюджетного періоду та послаблювали зв'язок між плануванням, виконанням і контролем результатів. Частина об'єктів залишалася на різних стадіях готовності або в стадії проєктування, що зменшило досягнення запланованих результатів бюджетних програм.

Так, станом на кінець червня 2025 року відновлено 38 мостів із 60 об'єктів, на яких розпочаті роботи, фактично витрачено 16,8 млрд грн бюджетних коштів.

5. Із охоплених аудитом процедур публічних закупівель (46 на 11 об'єктах відновлення мостів у Київській та Чернігівській областях на загальну суму

10 772,4 млн грн) майже 61 відс. становили прямі договори без застосування відкритих торгів.

Вимоги законодавства про публічні закупівлі загалом виконувалися, однак виявлено факт неправомірної відміни закупівлі з подальшим укладенням прямого договору, що призвело до втрати бюджетних коштів у сумі 955,2 тис. грн, а систематичні недоліки оприлюднення документів у системі Prozorro призвели до обмеження контролю за використанням бюджетних коштів у загальному обсязі 42,8 млн гривень.

6. Під час виконання договорів на ремонтні роботи допущено недоліки в обґрунтуванні їхньої вартості та дотриманні процедур отримання дозволів і введення в експлуатацію мостів.

Зокрема, у чотирьох випадках вартість ремонтних робіт за твердими договірними цінами за укрупненими показниками визначення вартості робіт перевищувала вартість окремих компонентів робіт, визначену за зведеними кошторисними розрахунками проектної документації. Службою відновлення та розвитку інфраструктури в Київській області узгоджено підрядникам вартість таких компонентів ремонтних робіт за 4 об'єктами на загальну суму 1 477,6 млн грн, що не дає можливості перевірити правильність визначення вартості. Це є порушенням норм законодавства та призвело до недотримання підходів до формування договірної ціни та ризику її завищення на загальну суму 121,2 млн гривень.

Аудитом встановлено окремі факти завищення вартості робіт на суму 19,7 млн грн та послуг на загальну суму 0,6 млн грн (послуги служби замовника, технічний нагляд, послуги інженера-консультанта), порушення, пов'язані з процедурами отримання дозволів і введення в експлуатацію.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Об'єкти дорожньої інфраструктури: відновлення та розвиток» (далі – Звіт) затвердити.

2. Це рішення і Звіт надіслати Верховній Раді України.

3. Це рішення і Звіт надіслати Комітетові Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури і рекомендувати розглянути їх на його засіданні.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Кабінетові Міністрів України і рекомендувати:

4.1. Доручити Міністерству розвитку громад та територій України спільно з Агентством відновлення розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проект нормативно-правового акта, що забезпечить створення національної системи управління мостами на автомобільних дорогах загального користування державного значення, зокрема системне проведення обстежень згідно із встановленими вимогами

законодавства, пріоритетне виконання робіт відповідно до технічного стану та транспортної значущості, а також довгострокове стабільне планування та фінансування з урахуванням обставин воєнного стану та пріоритетів відновлення.

5. Це рішення і Звіт надіслати Міністерству розвитку громад та територій України та Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури України і рекомендувати:

5.1. Внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт нормативно-правового акта, що забезпечить створення національної системи управління мостами на автомобільних дорогах загального користування державного значення, зокрема системне проведення обстежень згідно із встановленими вимогами законодавства, пріоритетне виконання робіт відповідно до технічного стану та транспортної значущості, а також довгострокове стабільне планування та фінансування з урахуванням обставин воєнного стану та пріоритетів відновлення (термін – до 30.06.2027).

6. Це рішення і Звіт надіслати Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури України і рекомендувати:

6.1. Розробити та затвердити документ, що забезпечить правову рамку для пріоритезації та розподілу фінансових ресурсів на відновлення транспортної інфраструктури, а саме: застосування чітких та публічно визначених критеріїв пріоритетності об'єктів, включно з технічним станом та транспортною значущістю, узгодження розподілу доступних державних коштів із встановленими пріоритетами та наявними ресурсами, прозоре та послідовне прийняття рішень у період воєнного стану та відновлення (термін – до 31.12.2026).

6.2. Розробити та затвердити внутрішній документ, який врегулює повноту даних, їх простежуваність та узгодженість між інформаційними системами, що використовуються для планування, фінансування, моніторингу та звітування щодо відновлення мостів (термін – до 30.09.2026).

6.3. Забезпечити функціонування системи «ПК АЕСУМ» таким чином, щоб вона формувала дані, що підтримуються належними процедурами перевірки та координації між відповідальними органами (термін – до 30.09.2026).

6.4. Розробити план заходів щодо забезпечення проведення обстежень службами відновлення та розвитку інфраструктури в областях (далі – служби відновлення в областях) необстежених мостів на автомобільних дорогах загального користування державного значення у межах наявного фінансування (термін – до 30.09.2026).

6.5. Забезпечити проведення інвентаризації відновлених мостів службами відновлення в областях (термін – до 30.09.2026).

6.6. Забезпечити проведення навчання та/або підвищення кваліфікації працівників служб відновлення за напрямом технічного нагляду й контролю

(зокрема, з можливістю отримання сертифіката) та окремою загальною програмою підвищення кваліфікації працівників за освітньою програмою «інженер-консультант у будівництві» (термін – до 30.09.2026).

6.7. Забезпечити щоквартальне інформування службами відновлення в областях про виконання доручень щодо застосування єдиного підходу до прийняття рішень про залучення інженера-консультанта (термін – до 30.09.2026).

6.8. Провести внутрішнє навчання для уповноважених осіб служб відновлення у Київській та Чернігівській областях щодо дотримання норм Закону України «Про публічні закупівлі» (термін – до 30.09.2026).

6.9. Зобов'язати служби відновлення в областях під час узгодження ціни пропозиції учасника процедури закупівлі, з використанням укрупнених показників вартості робіт, складати кошториси виключно з деталізованою потребою у трудових та матеріально-технічних ресурсах для здійснення проєктних рішень за об'єктами будівництва з метою забезпечення контролю за визначенням ціни та використанням бюджетних коштів (термін – до 30.09.2026).

7. Це рішення і Звіт надіслати Службі відновлення та розвитку інфраструктури у Київській області і рекомендувати:

7.1. Відкоригувати завищену вартість виконаних та оплачених підрядних робіт на суму 19,7 млн грн та послуг на загальну суму 0,6 млн грн (послуги служби замовника, технічний нагляд, послуги інженера-консультанта) (термін – до 30.09.2026).

7.2. Забезпечити оприлюднення відсутніх звітів про виконання договору та додаткових угод, якими вносилися зміни до істотних умов договору у системі Prozorro (термін – до 30.09.2026).

8. Про виявлені під час аудиту ознаки кримінального правопорушення повідомити Офіс Генерального прокурора шляхом надсилання цього рішення та Звіту.

9. Оприлюднити це рішення і Звіт на офіційному вебсайті Рахункової палати.

10. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Рахункової палати Сергія Ключку.

Голова

Ольга ПІЩАНСЬКА

